

Teknisk träff i Stenungsund

Deltagare: Bo Edvinsson (Bobiette), Lars Petersen (Cherie), Lilian och Ralf Marek (Vagant), Per Roskvist (Amalia), Christer Ahlberg (Mother of Pearl), Lars Ljung (Calluna), Leif Lexell (Josefin)

Tisdag den 16 oktober träffades ett antal medlemmar i ”Styrmansrummet” på Kulturhuset Fregatten i Stenungsund för att prata båtfrågor av i huvudsakligen teknisk karaktär. Vi började kvällen med att komplettera listan med inskickade diskussionsförslag med ytterligare några. Därefter försökte vi sätta en prioritetsordning. Noteringarna följer den turordning som ämnena diskuterades i.

Mobilt bredband i båt

Bo berättade om ett företag som heter Net1 (<http://net1.se/>) som erbjuder bredband via det gamla NMT 450 nätet. Med detta nät får man täckning i hela Norden och norra Tyskland. Detta innebär täckning även till sjöss för större delen av Skagerack samt hela Kattegatt och Bälten vilket är en stor fördel. Bo har monterat en separat antenn i masttoppen för att få så god mottagning som möjligt. Man får en engångskostnad för antenn och modem och en månadsavgift för den period som man vill använda bredbandet.

Som alternativ nämndes t.ex. trådlöst modem som använder det vanliga mobiltelefonnätet. Även för dessa går det att köpa kontantkort för den period man vill använda bredbandet. Oftast gäller detta dock bara i Sverige men är man i t.ex. Danmark en längre tid bör det gå att köpa ett kontantkort där.

Moderna telefoner är också en variant med samma egenskaper, t.ex. risk för dålig täckning på en del platser.

Att förlita sig på de trådlösa nätverk som finns i många hamnar är en mer osäker metod men ganska billig.

Efter mötet skickade Ralf följande beskrivning på hur han lös det med bredband:

”Jag har en fast bredbandsuppkoppling hemma, men vill kunna komma ut på nätet då och då när jag är ute på resor. Jag har inte tyckt att jag behövt skaffa och betala abonnemangsavgift för ett extra mobilt bredband eftersom jag inte är beroende av sådan uppkoppling. Därför har jag anslutit mig till Joors (<http://www.joors.com/>) som erbjuder gratis uppkoppling. Det innebär att man bara kan hämta en begränsad mängd data per månad och att jag får stå ut med en del reklam. Joors använder Telias nät och bör därför ha samma täckning. Men jag betalar ingenting efter det att jag skaffat modem och simkortet. Jag kan då ta med min bärbara dator och surfa och mejla. ”

Kryssfock alternativt självslående fock

Att kunna sätta upp en kryssfock som alternativ till delvis inrullad genua ger en bättre seglingsförmåga. Det kräver dock något slag av inre förstag. Flera av deltagarna har detta. Både Christer och Bo har peke och ett förstag som går ner i däck strax akter om förstäven. Bo har 800 mm mellan de två stagen och rulle på båda (nedre bild från Klädesholmen 2007). Christer har inte rulle men tycker det fungerar bra med vanliga pistolhakar, se bilderna där lilla stormfocken har satts på det inre förstaget på ”Mother of Pearl” (Åstol 2006). Båda är nöjda med sina arrangemang. Självslående fock var flera lite skeptiska till, kan bli för liten och stå dåligt. Lars L berättade om de flytande skotpunkter som han installerat i år och som har underlättat mycket när han seglar med delvis inrullad genua. Han har bara bytt travaren till skotskenan och monterat ett brytblock i aktre röstjärnet.

Sittbrunnskapell

Lars L beskrev sin enkla variant med två lator som spänns upp i de dubbla akterstag som finns på Calluna, se bild till höger. Ralf visade bilder på sitt kapell med dubbla bågar i aktern och lösa sidor som gör att det kan fungera som soltak också, se nedan. Leif visade bild på kapellet till Josefin som följer samma princip som det på Vagant, bilden under Vagant. Båda dessa kapell går att förvara nerfällda bakom sargen till sittbrunnen. Val av kapellmakare diskuterades lite och med tanke på mallning och eventuell justering kan det vara lämpligt att välja en som inte håller till allt för långt från båtens hemmahamn och för övrigt är det som vanligt rekommendationer som gäller.

Bo Edvinson rapporterade om sitt bygge av "doghouse".

Bo har tillsammans med några andra köpt en form till ett doghouse (helplastad sprayhood) av Thomas Svanteson, Lady Godiva. Bygge av några doghouse pågår. Som framgår av bilderna har denna variant ett tak som man lägger på separat och som därmed sticker ut lite. Doghouset bör göras lätt demonterbart för att underlätta en eventuell framtida uttagning av motorn.

Materialkostnaden (exklusive fönster) är ca. 4000 kr. Den eller de som är intresserad av att göra ett doghouse kan köpa eller hyra formen av Bo. Bilden på det färdiga doghouset är på Lady Godiva.

Montering av ankarspel i fören. Hur mycket kätting behöver man? Resten i rep? Hur ändras sjöegenskaperna? Vattenlinjen? Ankarspel för akterankare

Fördelar och nackdelar med ankarspel på fördäck diskuterades. Att ett elektriskt ankarspel underlättar var alla överens om. En nackdel med att montera en elektrisk variant är att man blir tvungen att dra en kraftig kabel genom en stor del av båten.

Ankarspelet väger också en del och tynger därmed ner fören en del. Väljer man att ha kätting till ankaret ökar det på vikten i fören högst väsentligt. Olika varianter att få tyngden längre bak diskuterades, allt från att låta kättingen löpa i en trumma ner i kölsvinet för om masten till att ha kopplat loss en stor del av kättingen och förvara den längre akter ut. För våra nordiska vatten tror de flesta att det räcker ganska bra med en mindre mängd kätting och resten i form av lina.

Manuellt ankarspel diskuterades också och det har ju fördelen att vara oberoende av ström men kräver mer av sin användare som kan bli ganska trött efter ett antal omankringar. Ralf berättade att han har ett manuellt spel och 60 m kätting i ankarboxen. Bo har 30 m kätting och 10 m lina plus 30 m extra kätting i kölsvinet.

Lars P framförde en idé om att montera elektriska skotvinschar som också skulle kunna användas för att dra upp ankaret med. Om kraft och utväxling är lämplig för användning som ankarspel fanns det dock lite tveksamhet. Annars är just användning av skotvinschar en bra hjälp för att få loss ett ankare men kanske lite långsamt för att ta hem all lina.

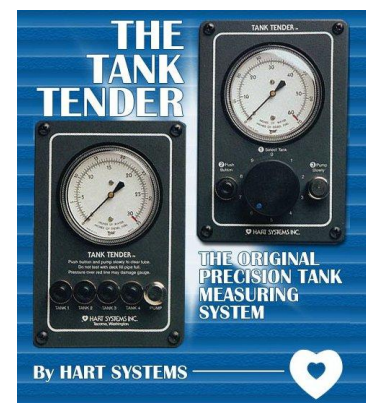

Att arrangera andra typer av ankarspel för akterankare på en OE32 bedömdes som ganska besvärligt med tanke på att den är rundgattad. Någon hade sett en lösning med ankarband på en trumma som var monterad i akterkant av stickkojen (om jag fattade det rätt). Med ett modernt lättviktsankare som t.ex. Fortress är det ju inte heller så ansträngande att ta upp ankaret helt manuellt.

Tips och idéer kring installation av "dagtank" för diesel.

Leif beskrev funderingar om att installera en "dagtank" för diesel. Syftet är dels att få en tank som dels sitter så att det blir självtryck till motorn vilket gör att man blir mindre beroende av motorns bränslepump och dels att få en tank som lätt går att göra ren om man får dåligt, smutsigt bränsle. Tanken skall helst sitta så att den inte stör övrigt stuvutrymme, ha arrangemang för påfyllning från dunk eller slang samt ha någon typ av nivåmätare. Normalt skall bränsle från huvudtanken under motorn pumpas upp till dagtanken via ett CAV-filter. Från dagtanken går det sedan via ett annat CAV-filter till motorn. Flera av deltagarna har ersatt den stora huvudtanken med en mindre (ca. 40 l) plasttank som t.ex. placeras i stuvfacket i akterkant av sittbrunnen, se t.ex. bilden till vänster som är från Cheri. Behovet av nivåmätning och vad som kan vara tillgängligt och praktiskt

diskuterades. Flottör är välkänt men kanske inte så tillförlitligt, ”siktrör” är tillförlitligt men

det gäller att det går att se tanken och röret relativt enkelt. Ralf nämnde en pneumatisk mätare ([Tank Tender](#)) som han har använt under alla år med båten. Från en central kan man med denna mätare ha kontroll på tio olika tankar. Den kräver ingen el utan fungerar med luft som man pumpar in i tanken med en handpump. Funderingarna kring hur detta görs på bästa sätt kommer att gå vidare och om det blir något realiserat kommer det att redovisas på något sätt.

Olika alternativ när det gäller EPIRB

EPIRB är en nödsändare som aktiveras manuellt eller när den kommer i vattnet. Det är en mycket bra säkerhetsutrustning speciellt om man seglar långt från land och fartygstrafik men den är ganska dyr (ca. 8000 kr). I Skagerack, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön når vanligen VHF någon kustradiostation som kan ta emot ett nödanrop. EPIRB kan behövas där VHF inte är användbar. Bo hade fundering på att i stället skaffa en PLB (Personal Locator Beacon) som har nästan samma funktion som en EPIRB, det är automatisk aktivering när den kommer i vattnet som saknas och så är den mycket mindre. Se t.ex. [McMurdo](#) som har ett antal varianter.

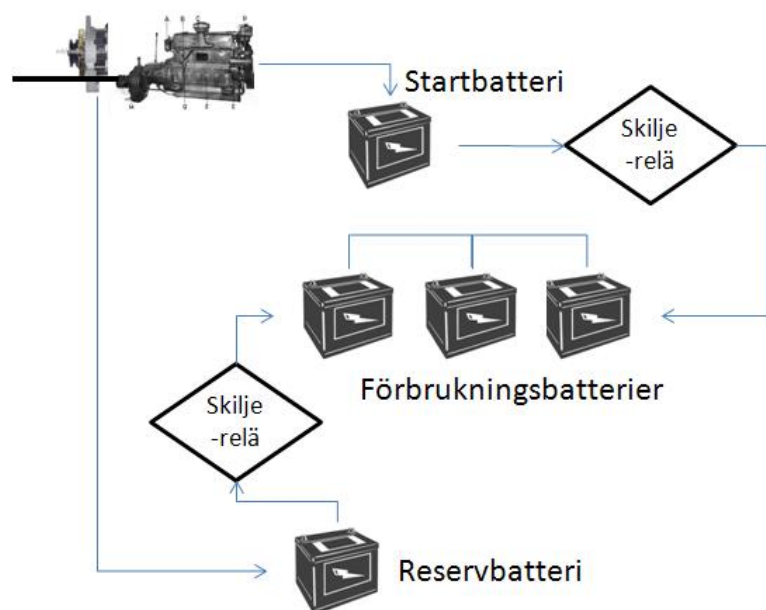
Batteriladdning. Byta ut generatorn till en större? Eller två generatorer för att slippa spänningsfallet över diodbryggan?

De med nya motorer verkat tycka att den ordinarie generatorn räcker till, lite äldre motor innebär vanligen även en klenare generator. Att byta generator är troligen inte så knepig operation även om fästena

behöver modifieras. Att montera en extra generator kan eventuellt vara något besvärligare. Lars L framförde åsikten att Biltemas generatorer är ok.

Ralf berättade om sin lösning som bl.a. omfattar en axelgenerator som laddar ett rent reservbatteri och när det är fullt laddat förbrukningsbatterierna via ett skiljerele. På samma sätt laddas startbatteriet först av ordinarie generatorn som sedan laddar förbrukningsbatterierna via skiljerele.

Har man ett backslag som tål att propellern snurrar med när man seglar får man laddning även då.

Vibrationer i masten och eventuellt samband med ansättning av vant.

Vibration eller ”pumpning” uppstår på vissa master när vinden är från vissa håll. Flera av deltagarna hade något slags erfarenhet av detta. Lösningen anses vara att störa vinden på något sätt och det vanligaste brukar vara att hissa upp en fender (eller flera fendrar) till strax över halva masthöjden. Hur effektivt det är var det lite delade meningar om men viss nytta tyckte nog de flesta som prövat att det gör.

Klockan hade nu passerat 22:00 och det var så länge vi hade lokalen så det var klart dags att bryta upp.

Några ämnen blev över och kan kanske vara grund för en ny träff till våren eller nästa höst:

- Hur man löser kommande krav på tömning av toatank är en fråga som kanske kan vara av intresse.
- Motorbyte.
- Mögel i sprayhood
- Placering och utformning på badstege/räddningsstege.